

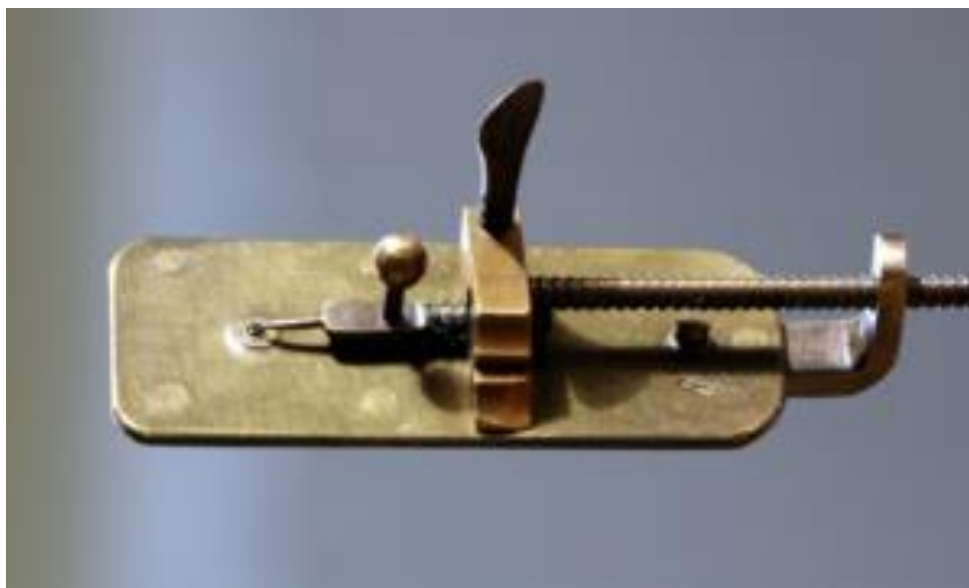
#FEMSmicroBlog: На 17-ти септември чествуваме Международния ден на микробиологията. Но защо точно 17-ти септември?

17-09-2022

Остава един месец до **Международния ден на микробиологията 2020**. Зад датата 17-ти септември се крие една интересна история. В този пост на #FEMSmicroBlog можете да откриете какво общо има между датата 17-ти септември и „малките животинки“, които живеят във водата на канал Делфт (Холандия), зъбните бактерии, Лондонското кралско дружество, микробиологичното изкуство и още много други неща. #MicrobiologyIsEverywhere

This is a translation into Bulgarian. Here is the link to the original English version: [#FEMSmicroBlog: 17 September is International Microorganism Day. But why 17 September?](#)

Микробиология, микроскопия, зоология, и всяка наука, която се занимава с обекти, невидими за простото око... Всички те признават холандския търговец **Антони ван Льовенхук (1623-1723)** като свой баща и основоположник. Той нямал почти никакво образование и опит с науката, но бил изпълнен с ненаситно любопитство. Използвал домашно изработени лещи и микроскопи, и с тях изучавал от близо всякакви всекидневни предмети и същества – пчели, зърна от пипер, въшки, гъби. През 1677 година, докато наблюдавал вода от канала под микроскопа си, той с изумение забелязал частици, които тогава нарекъл „малки животинки“ или *animalcules* (в днешно време ги наричаме Протисти). Това били първите микроорганизми, наблюдавани от човешко око. Той не бил първият, който използвал микроскоп, но лещите му били по-силни от тези, използвани от предшествениците му. Те били с увеличение около 300 пъти, което му позволявало да наблюдава детайли от порядъка на 1,35 µm (т.е. 5-6 пъти по-силно от микроскопът, с който си служил съвременника му Робърт Хук).

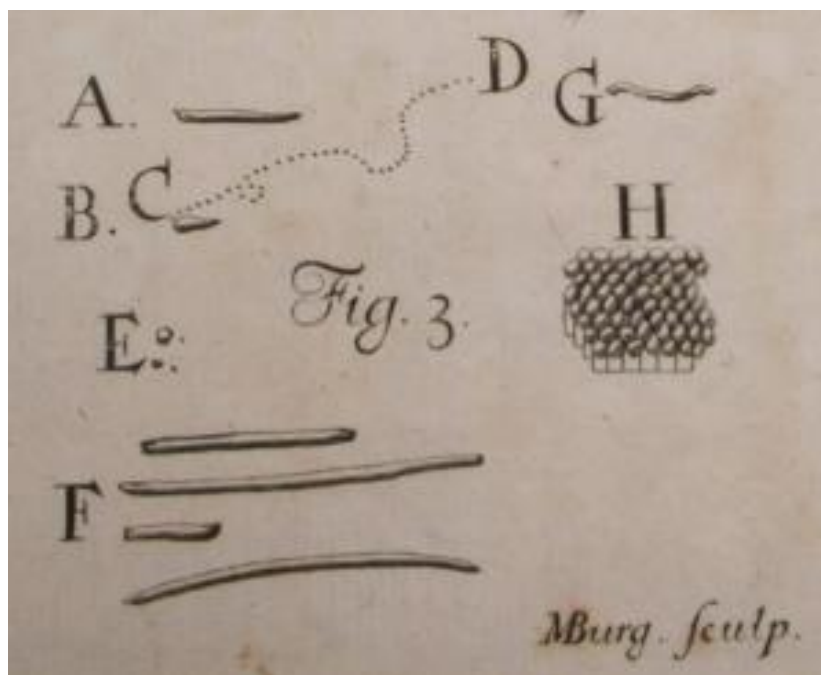
Съвременна реплика на микроскопа на ван Льовенхук; малката леща се намира в кръга в ляво.

През 1683 г., поредният обект на микроскопичните наблюдения на ван Льовенхук бил зъбен камък от неговите собствени зъби. Именно това наблюдение го довело до едно от най-големите му открития – той описал различните движения на „малките животинки“, произлизащи от плаката между зъбите му, и така станал първият човек, наблюдавал бактерии. Като всеки прилежен изследовател, той направил подробни описания, измервания и илюстрации на наблюденията си. Много от тези документи са все още непокътнати и са изумително подробни.

“[...] работата ми не беше мотивирана от жажда за славата, на която сега съм обект, а преди всичко от жаждата ми за познание, която имам в изобилие в сравнение с повечето хора. Всеки път, когато откривя нещо забележително, се чувствам длъжен да запечатая откритието си на хартия, за да бъде достъпно за всички находчиви и любопитни хора.”

— Антони ван Льовенхук (1632-1723)

Ван Льовенхук изпратил писмо на Кралското дружество в Лондон, пълно с наблюдения и описания на всичките си открития. Воден от любопитството си, той се надявал, че и други също толкова любознателни хора ще намерят откритията му за интересни. Може би тези открития можели да му отредят място в историята като един от основоположниците на микроскопичния свят. Това паметно писмо е с дата 17-ти септември – дата, която си заслужава да бъде почетена.

Една от илюстрациите на ван Льовенхук, включително на движение на бактерии (C-D). ©Royal Society

Но писмото, оповестяващо откритията му, внесло смут и съмнения в Кралското дружество, и много от членовете отказали да повярват в микроскопичните същества на ван Льовенхук. Въпреки това, Робърт Хук, който бил отговорен за научните опити в Кралското дружество, повторил експериментите със собствените си микроскопи, за да провери достоверността на наблюденията на ван Льовенхук, и така потвърдил откритията му. Тези писма и експерименти били публикувани в списанието *Philosophical Transactions* на Кралското дружество. Затова датата 17-ти септември беше избрана като ден за честването на значителните важност и разнообразие на микроорганизмите. За да отрази фактът, че, още от самото начало, микробиологията е била поле за сътрудничество. Микробиологията е повод за международно сътрудничество, кореспонденция, експериментална възпроизводимост, *peer review* и публикуване още от 1683-та година.

Съюзът на европейските микробиологични дружества – **Federation of European Microbiological Societies (FEMS)** – Европейската микробиологична академия (**European Academy of Microbiology (EAM)**) и Португалското микробиологично дружество (**Portuguese Society for Microbiology**) полагат усилия, за да се утвърди датата 17-ти септември като Международен ден на микроорганизмите, годишно честване на микробиологията.

- Ако се чувстваш вдъхновен(а) да се присъединиш към празненството, може да откриеш още много за чудния и невидим свят на микробите на сайтът ни **International Microorganism Day website**.
- Също така, тази година FEMS обявява Състезание по Микробиозкуство, за да отбележи Международния ден на микроорганизмите. **За повече информация относно начина, по който може да се включите в Състезанието по Микробиозкуство, прочетете този нов пост!**

Относно авторите на този блог

Екипът на FEMS (the **FEMS Team**), който се намира в Делфт, преди и след настоящата SARS-CoV-2/COVID-19 пандемия, работи зад кулисите, за да изпълни стратегията на FEMS за периода 2020-2024 г. (**FEMS 2020-2024 Strategy**).

Относно този блог

Разделът **#MicrobiologyIsEverywhere** признава, че микробиологията няма граници, както и фактът, че микробиолозите са навсякъде и нашата FEMS общност се разстила много по далеч от Европа. Този тип блог толерира английски презоди на публикации от други блогове. Местни разкази с глобално значение са също добре дошли.

–

Translated into Bulgarian by Marta Avramova

–

Illustrations for the #FEMSmicroBlog by Eliza Wolfson (@eliza_coli)